

РЕЦЕНЗИЯ

От: *проф. д-р Светлана Александрова –Златанска* , Университет за национално и световно стопанство, катедра „МИО и Бизнес“, професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Световно стопанство и МИО“.

Относно: конкурс за **доцент** по професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Световно стопанство и МИО“ в УНСС.

1. Информация за конкурса

Конкурсът е обявен за нуждите на катедра „МИО и бизнес“, Факултет „Международна икономика и политика“ на УНСС, съгласно Решение на Катедрения съвет, Протокол № 399 от 13.09.2022 г. и Решение на Факултетния съвет Протокол № 1/21.09.2022 г. Участвам в състава на научното жури по конкурса съгласно Заповед № 2394/28.09.2022 г. на Заместник-ректора по научноизследователска дейност и международно сътрудничество на УНСС.

2. Информация за кандидатите в конкурса

Конкурсът е за нуждите на катедра „МИО и Бизнес“, явил се един кандидат - гл. ас. д-р Моника Емилова Моралийска – Иванова. Тя е дългогодишен преподавател в катедрата от 2012 г. Професионалното и развитие е като преподавател и изследовател в катедрата. В УНСС придобива бакалавърска и магистърска степен по специалност МИО и бизнес. Тя е била доктор в същата катедра със специализация „Европейска икономическа интеграция“ и защитава дисертация на тема "Комуникационната стратегия за присъединяване на България към ЕС“ през в 2011 г. Тя преподава „Международни икономически отношения и бизнес“ към УНСС от 2012 г. Чела е лекции по следните дисциплини: „Европейска икономика“, „Институции на ЕС“, „Международна търговия“, „Международни икономически отношения“, Европейска интеграция, Глобално стратегическо управление“ и „Международен маркетинг“. По тези дисциплини е водила семинарни занятията.

Научните и преподавателските интереси, Моника Моралийска ги съчетава успешно с обществени ангажименти извън университета. Била е оценител на проекти по програма Еразъм, икономически съветник към Министерство на икономиката (февруари – май 2017г.) Участвала като експерт в проекти към Прайм консулт, списания Ютилис и Фасилитис. Активно участва в дейността на катедрата, проявява

инициативност и отговорност. Разработила е индивидуални проекти, финансирани от НИД на УНСС.

3. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

От приложените документи /карта за изпълнение на количествените изисквания и становището на съвета по хабилитация в УНСС/ се установява, че кандидатът Моника Моралийска отговаря на задължителните условия по ЗРАСРБ (чл. 24 и следващи), минималните национални изисквания; както и допълнителните изисквания за УНСС съгласно ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ. Кандидатът е посочила за заемане на академичната длъжност „доцент“ 885 т., които надвишават минималния брой (400 т.) Тя надвишава 3 пъти минималния праг (925 т.) на изискванията за УНСС.

От справката за критериите, основните и допълнителните показатели на кандидата значително превишават утвърдените изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“.

3.2 Изпълнение на качествените изисквания

От качествените критерии се откроява активността ѝ по научни проекти. Тя е рецензент на публикации в чужди списания. Участва в ръководните органи на научни и професионални организации - Българска асоциация за европейски изследвания, Председател на Управителен съвет на сдружение с нестопанска цел „Дигитален Хъб България“.

От дейността ѝ в катедрата може да се посочи - член на организационния комитет на ежегодната конференция на катедра „МИО и бизнес“; член на журито в конкурса за студентско есе, организирано от Студентски съвет на УНСС и катедра „МИО и бизнес“. Кандидатът е декларирал участие в национални проекти.

Моника Моралийска е била гост лектор по Европейската програма „Еразъм“ в следните университети: University of Leuven в Брюксел и Льовен, Белгия, 2016 г.; University of Life Sciences във Варшава, Полша, 2017 г. Университета ИВС-М в Прищина, Косово, 2021 г.

Напълно се солидаризирам с становището на Съвета по хабилитация в УНСС, че кандидатът покрива количествените и качествените изисквания, приети от АС на УНСС, за заемане на академичната длъжност „доцент“.

4. Оценка на учебно-преподавателската дейност

Справката за натовареност удостоверява, че Моника Моралийска има богат и разнообразен преподавателски опит. Водила е семинарни занятия в областта на международните икономически отношения, европейска икономика, европейска

интеграция, европейските институции общо лекции -680 часа. Кандидатът преподава на групите по чуждоезиково обучение, лекционните и курсове на английски език в степен бакалавър, общо натовареността е лекции 140 часа и семинарни занятия 205 часа. Общата аудиторна заетост е 2051 часа упражнения (1846 часа на български език и 205 часа на английски език).

Основни дисциплини, по които кандидатът води лекционни курсове и семинарни занятия са свързани с изследваната научна проблематика.

Участие в проекти

Кандидатът участва в един проект по НИД - “Развитие на онлайн университетското обучение – студентската, преподавателската и управленската перспективи“. Според представените справки е участвала в два национални проекта - „Подобряване достъпа до заетост и качеството на работните места чрез ограничаване и превенция на недекларираната заетост“, изпълняван от Асоциацията на индустриалния капитал в България съвместно с КНСБ; и „Партньорство на гражданите с институциите на местно, регионално и национално ниво за създаване и провеждане на устойчиви политики в областта на радиоокологията и радиационната защита на здравето на населението“.

5. Обща характеристика на представените научни трудове/публикации

Моника Моралийска участва в конкурса с 3 монографии, едната от които е основния хабиталиционен труд, 2 статии, публикувани в индексирани издания, 13 статии в издания индексирани в други международни бази данни (CEEOL, ProQuest, RePec и 7 публикации в нереферирани списания с научно рецензиране, 2 студии в нереферирани издания, 1 учебно помагало. Цитирания общо в научни изследвания и индексирани в световни бази данни са както следва: 11 броя цитирания в индексирани издания, 18 броя цитирания в монографии и колективни томове с научно рецензиране и нереферирани списания с научно рецензиране.

5.1. Основните направления на научната дейност.

Творчеството на кандидата може да се обособи в следните направления:

1. Направление - *Европейска социална политика, европейско социално сближаване и социални права.* В това направление е хабиталиционния труд „Европейският стълб на социалните права като инструмент за социално сближаване в Съюза и постигане на догонващо икономическо развитие на България“. Повечето от статиите и анализите са в това направление. Заслужава да се отбележи и студията за „Доходното неравенство в Европейския съюз и неговата взаимовръзка с икономическия растеж и бедността. Научни трудове на УНСС, 2021(3).

2. Направление - *Международни икономически и търговски отношения* - към това направление могат да се причислят монографията „*България в регионалното икономическо сътрудничество в Югоизточна Европа*“. Това е научно изследване за икономическото сътрудничество в региона на Югоизточна Европа, което включва както различните форми на международни икономически отношения между страните от Западните Балкани, също между тези страни и България. Учебното помагало „*Търговски отношения на Европейския съюз с Азия*“ разглежда в научен и практически аспект икономическите и търговските отношения на ЕС със страните от азиатския регион.

По-голяма част от публикациите са в посочените научни направления.

Извън тези направления са статиите посветени на дигитализацията на бизнеса и Индустрия 4.

Публикациите доказват последователност и концентрация по изследваната тематика, именно европейската интеграция, икономическа и социалната кохезия, заетостта, доходите и пазара на труда.

Освен основната монография, могат да се открият публикации, в които кандидатът е изследвала темата за бедността, за социалното изключване и неравенство на доходите (студия „*Доходното неравенство в Европейския съюз и неговата взаимовръзка с икономическия растеж и бедността*. Научни трудове на УНСС, 2021, студия „*Неравенството в доходите като основно социално предизвикателство за Европейския съюз*“).

Статиите публикувани в индексирани издания са 2 бр. Статията „*The Region of Southeast Europe: The Island of Missing Gas Connectivity and Its European Implications*. Business Challenges in the Changing Economic Landscape, 2016, изследва темата за енергийната диверсификация, която и сега е актуален. Целта на статията „*The EU Cohesion Policy's Impact on Regional Economic Development: The Case of Bulgaria*“, Journal of Economic and Social Studies е да се направят обективни изводи за въздействието на кохезионната политика на ЕС върху българската икономика и как тя се е отразила на нивото на икономическо и социално сближаване между регионите на страната и на напредналите региони в ЕС. За тези статии е характерен сравнителния и исторически анализ.

Повечето публикации и анализи са на сходна тематика за социалната кохезия, европейски социален модел и неговите проявления в страната и другите държави членки.

Основните публикации са за международните икономически и търговски отношения (монография „*България в регионалното икономическо сътрудничество в Югоизточна Европа - преди и след присъединяването към Европейския съюз*“) и учебното помагало (Търговски отношения на Европейския съюз с Азия).

Монографията представя възможностите за задълбочаване на икономическото сътрудничество между страните в региона от Югоизточна Европа (ЮИЕ), интеграцията към ЕС, открити са ползите от развитието на интеграцията и сътрудничеството.

Помагалото представя регулациите, анализ на търговските потоци на ЕС към Азия, на търговската политика на Азиатския регион. Направена е характеристика на икономическото развитие и промишленото производство. Помагалото има характеристики на учебник и на монографично изследване.

Прави впечатление, че в статиите авторката търси отговор на формулирани проблеми, определя цели и последователно в изложението на статиите ги аргументира с дескриптивен, сравнителен и емпиричен анализ.

5.2. Обобщават се получените научни и/или научно-приложни резултати.

Моника Моралийска е постигнала добри резултати в изследователската си дейност. Доказателство за научните резултати са цитиранията в индексирани издания. Предоставените публикации обхващат научна работа в последните осем години, между 2014 год. и 2022 год.

Една част от постигнатите резултати могат да бъдат определени като научни, например изследване на социалното сближаване в контекста на доходи, заетост и социални права. Кандидатът е идентифицирал ключови фактори (законодателни, икономически) за ускоряване на социалната кохезия, както и прилагането на социалните права.

Като научно приложни приноси могат да се определи анализа на търговската политика, на европейските регулации за търговия с страни извън ЕС, сравнението на търговските взаимоотношения на ЕС с страни от Азиатския регион. Направена е систематизация на търговските отношения и търговска политика на ЕС с Азия.

Посочените научни публикации показват постоянния, задълбочен и траен научен и практически интерес на кандидата към теоретичната и практическа насоченост на политиката на социално сближаване към изравняване на дисбалансите в доходите, икономическия растеж между страните.

Научните резултати в представените по конкурса публикации показват изследователски подход, постигнатите резултати, които се дължат на дългогодишния интерес към изследваната проблематика.

5.3. Дава се преценка на монографиите като самостоятелен обект на рецензиране.

Кандидатът представя за конкурса основно една монография „Европейският стълб на социалните права като инструмент за социално сближаване в Съюза и постигане на догонващо икономическо развитие на България“. Освен нея са посочени други две монографии, едната на базата на защитен дисертационен труд „Икономически ефекти от либерализацията на пазара на електронни съобщения в Европейския съюз“, а другата е за „България в регионалното икономическо сътрудничество в Югоизточна Европа - преди и след присъединяването към Европейския съюз“.

Изследването в основната монография е за конкретен и актуален проблем за европейския стълб за социалните права. Авторката е формулирала целта- анализ на социалния стълб, неговите измерения, приложение, включително в Б-я. Предмет на изследването - отражение на новия стълб на социалните права върху социалното сближаване в ЕС и върху социалното положение в България. Коректно и точно са формулирани целите и задачи на изследването и съответно подходящо подкрепени с анализи и направени изводи.

Направеният анализ се основава на конкретна методология, която отговаря на формулираните цели и подцели. Авторката използва дескриптивен, сравнителен анализ и регресионен анализ, (*регресионният анализ е извършен с специализиран софтуер за статистически анализ Gretl*). Емпиричните резултати от регресионния модел са представени ясно и разбираемо.

Авторката е разгледала еволюцията на законодателната рамка на социалната политика. Заслужава да се отбележи направената характеристика на различните видове социални модели. Авторката демонстрира добро познаване на законодателството на ЕС за социалната политика и предизвикателствата на прилагането на социалния модел. Авторката сравнява показателите, характеризиращи риска от бедност, заетостта и индекса на социална справедливост на страните от ЕС.

Тя е разгледала дигиталните умения като фактор за развитие на бизнеса и заетостта. Направените изводи от първа глава са относно промените в социалната политика, възникнали от неблагоприятните тенденции за демографията на населението, за социалната сигурност, за заетостта и трудовата мобилност.

Представен е подробен анализ на законодателната рамка на социалната политика в ЕС в исторически план и е определено мястото на Европейския стълб на социалните права в европейското законодателство, идентифицирани са някои основни предпоставки за създаването на социалния стълб.

Във втора глава са изведени анализирани показателите, тенденциите за постигане на социално сближаване по конкретни икономически показатели. Представени са различни дефиниции за социална бедност и съответни показатели. Авторката можеше да обогати дефинициите със своя собствена на основата на направеното проучване.

На базата на статистически данни, обобщения е изведена зависимостта между икономическия растеж, бедността и неравенството в ЕС. Като принос на авторката може да се счита емпирично изследване на връзката между икономическия растеж, риска от бедност и социално изключване, и неравенството в ЕС, извършено чрез иконометричен еднофакторен регресионен анализ за периода 2010 - 2019 г.

Трета глава от монографията е своеобразен системен и дескриптивен анализ на икономическите показатели на България и ЕС в социалната област. Направен е задълбочен преглед на икономическото развитие на Б-я, както и оценка на политиката

в борба с бедността. Съществени изводи от тази глава са: забавено социално развитие на страната и незадоволителна степен на сближаване с ЕС, влиянието на данъците и обезщетенията за намаляване на бедността, за неравенство в доходите. Също изводи относно очакваните ефекти от прилагането на специфични мерки от Европейския социален стълб в България, които няма да доведат до значителни промени в националното законодателство, в потенциала да се подобри социалния статус на работещите на ниски заплати в България.

В монографията са аналитично разкрити взаимодействието между параметрите на европейския социален модел и политика и икономическото развитие. Изводите и препоръките направени на база на монографичното изследване са добра основа за разрешаване на социалните проблеми, за преодоляване на социалните неравенства в ЕС и за подобряване на социалната справедливост.

В заключение, монографията представлява сериозно научно изследване в област с изключително висока актуалност както за ЕС, така и за България. Авторката демонстрира добро познаване на европейското законодателство относно социалното сближаване и търговката политика с страни извън ЕС.

6. Оценка на научните и научно-приложни приноси

В представените за рецензиране документи е приложен списък с приноси, изразяващи виждането на кандидата за собствената ѝ дейност. Приносите се отнасят за основния хабилитационен труд, както и за някои от основните публикации.

Научни приноси

Научните приноси могат да бъдат формулирани по следния начин:

1. Обогаляване на съществуващите знания за спецификите на социалната политика на ЕС (нейната същност, развитие, елементи, постижения и предизвикателства).
2. Обосноваване на разбирането за „Европейски социален модел“ и типологията на социалните модели в ЕС, подкрепено с анализ на основните социални проблеми в ЕС (бедност и доходно неравенство), факторите за тяхното съществуване и показателите за тяхното измерване.
3. Идентифицирани и анализирани са основните фактори за устойчивото доходно неравенство в ЕС;
4. Анализирани са степента на социално сближаване на България в ЕС по основни социални показатели; направени са основни насоки и препоръки за догонващо развитие на България;
5. Доразвитие и разширяване на теоретичната основа за заложените цели, приоритети на Европейският стълб на социалните права като инструмент за социално сближаване в ЕС на национално и европейско ниво.

Научно-приложните приноси са:

- Систематизация на общата търговска политика на ЕС с трети страни (цели, подходи и инструменти), на анализите на база на статистически данни за двустранната търговия на ЕС с отделните страни от Азиатския регион. В допълнение са формулирани практически задачи свързани с общата търговска политика на ЕС.
- Изчислени са индексите на експортна специализация на ЕС общо и в търговията с Азия. Представени са основните ефекти от търговските споразумения на ЕС със страни от Азиатския регион.

Обособявам отделно теоретични и методологични приноси- емпиричното изследване на основата на регресионен модел на взаимовръзката бедност – неравенство – икономически растеж, както и сравнителния анализ на показатели на държавите членки (с акцент върху България) в социалната област и на състоянието на социалното сближаване в ЕС.

7. Критични бележки и препоръки

В условията на кризи, пред които се изправя Европейската икономика предполага промени в политиката за кохезия, за социалния модел, които трябва се осъществяват в динамично променяща се икономическа и глобална среда. Затова кандидатът да продължи да изследва краткосрочната и особено дългосрочната социална политика, както и доколко тя е условие за постигане на социално сближаване на България, а не да продължава да бъде в позиция на догонване по отношение на икономически растеж и доходи. Добре е да се засили и интердисциплинарната насоченост на изследванията и разработването на съвместни публикации.

8. Заключение

Представените оценки на научната, изследователска и преподавателска дейност на кандидата доказват, че кандидатът отговаря на Закона за развитие на академичния състав на Република България и на критериите на УНСС за заемане на академичната длъжност „доцент“, затова с пълна убеденост гласувам гл. ас. д-р Моника Моралийска да бъде избрана на академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 3.8 Икономика, научна специалност „Световно стопанство и МИО“.

Дата 11.11.2022 г.

Подпис:

REVIEW

By: Assoc. Prof. PhD Svetlana Aleksandrova Zlatanska, Professional direction: 3.8. Economics, Scientific specialty: World Economy and International Economic Relations, UNWE, department “International Economic Relations and Business

Regarding: competition for taking the academic position “associate professor” on professional track 3.8. Economy, Scientific field „World Economy and International economic relations“ in University of National and World Economy.

1. Information about the contest

The contest has been announced for the needs of the Department of International Economic Relations and Business at UNSS according to Decision of the Faculty council of the Faculty of International Economy and Politics (Protocol No. 1/21.09.2022). I participate in the composition of the scientific jury for the contest according to Order No. No. 2394/ 28.09.2022 of the Deputy Rector of UNSS.

2. Information about the candidates in the contest

The competition is for the needs of the department "MIO and Business", one candidate applied -Ph.D Monika Emilova Moraliyska - Ivanova, assistant professor. She has been a long-time lecturer in the department since 2012. Her professional development is as a lecturer and researcher in the department. At the UNSS, she obtained a bachelor's and master's degree, majoring in International Economic Relations and Business. She obtained doctor degree in the same department specializing in "European Economic Integration" and defended her dissertation on "Communication Strategy for Bulgaria's Accession to the EU" in 2011.

She has been lecturer on "International Economic Relations and Business" at UNSS since 2012. She has lectured on the following disciplines: "European Economy", "EU Institutions", "International Trade", "International Economic Relations", European Integration, Global Strategic Management” and “International Marketing”. She led the seminar classes in these disciplines.

Monika Moralijska successfully combines her scientific and teaching interests with social commitments outside the university. She was an Erasmus project evaluator, an economic adviser to the Ministry of Economy (February - May 2017). She participated as an expert in projects for Prime Consult, Utilis and Facilitis magazines. Actively participates in the activities of the department, shows initiative and responsibility. She has developed individual projects financed by the NID of the UNSS.

3. Fulfillment of the requirements for the academic position of associate professor

3.1. Fulfillment of quantitative requirements

From the attached documents / map for the fulfillment of the quantitative requirements and the opinion of the council on habilitation in the UNSS/ it is established that the candidate Monika

Moralijaska meets the mandatory conditions under the ZRASRB (Article 24 et seq.), the minimum national requirements; as well as the additional requirements for the UNSS according to the ZRASRB and PPZRASRB. The candidate indicated 885 points, which exceed the minimum number (400 points), for the academic position of "associate professor". She exceeds 3 times the minimum threshold (925 points) of the requirements for the UNSS.

The applicant's main and additional indicators significantly exceed the established requirements for holding the academic position "associate professor".

3.2. Fulfillment of quality requirements

From the attached documents / map for the implementation the quality criteria, her activity on scientific projects stands out. She is a reviewer of publications in foreign journals. Participates in the governing bodies of scientific and professional organizations - Bulgarian Association for European Studies, Chairman of the Management Board of the non-profit association "Digital Hub Bulgaria".

From her activities in the department, it can be mentioned - member of the organizing committee of the annual conference of the department "MIO and Business"; member of the jury in the student essay competition, organized by the Student Council of the UNSS and the "MIO and Business" department. The candidate has declared participation in national projects.

Monika Moralijaska was a guest lecturer under the European Erasmus program at the following universities: University of Leuven in Brussels and Leuven, Belgium, 2016; University of Life Sciences in Warsaw, Poland, 2017. IBC-M University in Pristina, Kosovo, 2021.

I fully support the opinion of the Habilitation Council at UNSS that the candidate meets the quantitative and qualitative requirements accepted by the UNSS AC for holding the academic position of "associate professor".

4. Evaluation of teaching activity

The workload report certifies that Monika Moralijaska has a rich and varied teaching experience. She led seminars in the field of international economic relations, European economy, European integration, European institutions, a total of 680 hours of lectures. The candidate teaches foreign language study groups, lectures and courses in English at the bachelor's level, the total workload is 140 hours of lectures and 205 hours of seminars. The total classroom occupancy is 2051 hours of exercises (1846 hours in Bulgarian and 205 hours in English).

Main disciplines in which the candidate leads lecture courses and seminars are related to the researched scientific issues.

Project participation

The candidate participates in a project under the University support - "Development of online university education - student, teaching and management perspectives".

According to the submitted reports, she participated in two national projects - "Improving access to employment and the quality of jobs by limiting and preventing undeclared employment", implemented by the Association of Industrial Capital in Bulgaria together with the National Bank of Bulgaria; and "Citizens' partnership with local, regional and national level

institutions for the creation and implementation of sustainable policies in the field of radioecology and radiation protection of the population's health".

5. General characteristics of the presented scientific works/publications

Monika Moraliyska participated in the competition with 3 monographs, one of which is the main work, 2 articles published in indexed publications, 13 articles in publications indexed in other international databases (CEEOL, ProQuest, RePec) and 7 publications in non-refereed journals with scientific review.

The total cited in research and indexed in global databases are as follows: 11 cited in indexed publications, 18 cited in monographs and peer-reviewed collective volumes, and non-refereed peer-reviewed journals.

5.1. The main directions of scientific activity.

The candidate's creativity can be distinguished in the following directions:

1. Direction - European social policy, European social cohesion and social rights. In this direction is the habilitation work "The European pillar of social rights as an instrument for social cohesion in the Union and achieving catch-up economic development of Bulgaria". Most of the articles and analyzes are in this direction. It is also worth noting the studies on "Income inequality in the European Union and its interrelationship with economic growth and poverty." Scientific works of UNSS, 2021(3).
2. Direction - International economic and trade relations - the monograph "Bulgaria in the regional economic cooperation in South-Eastern Europe" can be attributed to this direction. This is a scientific study of economic cooperation in the region of South-Eastern Europe, which includes both the various forms of international economic relations between the countries of the Western Balkans, and also between these countries and Bulgaria. The textbook named "Trade relations of the European Union with Asia" examines in a scientific and practical aspect the economic and trade relations of the EU with the countries of the Asian region.

Most of the publications are in the indicated scientific fields. Outside these directions are the articles dedicated to the digitization of business and Industry 4.

The publications prove consistency and concentration on the researched topics, namely European integration, economic and social cohesion, employment, incomes and the labor market. In addition to the main monograph, publications in which the candidate researched the topic of poverty, social exclusion and income inequality can be highlighted (studies "Income inequality in the European Union and its interrelationship with economic growth and poverty. Scientific works of the UNSS, 2021, studies "Income inequality as a major Two articles are published in indexed editions. The article "The Region of Southeast Europe: The Island of Missing Gas Connectivity and Its European Implications. Business Challenges in the Changing Economic Landscape, 2016, explores the topic of energy diversification, which is still relevant today.

The purpose of the article "The EU Cohesion Policy's Impact on Regional Economic Development: The Case of Bulgaria", Journal of Economic and Social Studies"" is to draw

objective conclusions about the impact of the EU cohesion policy on the Bulgarian economy and how it has affected the level of economic and social cohesion between the regions of the country and the advanced regions in the EU. These articles are characterized by comparative and historical analysis.

Most publications and analyzes are on a similar topics of social cohesion, European social model and its implementation in the country and other member states.

The main publications are about international economic and trade relations (monograph "Bulgaria in the regional economic cooperation in South-Eastern Europe - before and after the accession to the European Union") and the study aid (Trade relations of the European Union with Asia).

The monograph presents the possibilities for deepening the economic cooperation between the countries in the region of South-Eastern Europe (SEE), the integration to the EU, the benefits of the development of integration and cooperation are highlighted.

The textbook presents the regulations, an analysis of EU trade flows to Asia, the trade policy of the Asian region. A characterization of economic development and industrial production is made. The textbook has the characteristics of a textbook and a monographic study.

It is noteworthy that in the articles the author seeks answers to formulated problems, sets goals and consistently argues them with a descriptive, comparative and empirical analysis in the presentation of the articles.

5.2 Summary of the scientific and applied scientific results achieved

Monika Moralijska has achieved good results in her research activity. Citations in indexed publications are proof of scientific results. The publications covered scientific work in the last eight years, between 2014 and 2022.

Some of the results achieved can be defined as scientific, for example the study of social cohesion in the context of income, employment and social rights. The candidate has identified key factors (legislative, economic) to accelerate social cohesion as well as the implementation of social rights.

The analysis of trade policy, of European regulations for trade with non-EU countries, the comparison of the trade relations of the EU with countries from the Asian region can be defined as scientific applied contributions. Systematization of trade relations and trade policy of the EU with Asia has been done.

The specified scientific publications show the candidate's constant, deep and lasting scientific and practical interest in the theoretical and practical orientation of the policy of social cohesion to equalize income imbalances, economic growth between countries.

The scientific results in the publications submitted for the competition show a research approach, the results achieved, which are due to the long-term interest in the researched issues.

5.3 Evaluation of the monograph as an individual subject of review

The candidate presents for the competition mainly one monograph "The European pillar of social rights as an instrument for social cohesion in the Union and achieving catch-up economic development of Bulgaria". In addition to it, two other monographs are indicated, one based on a dissertation work "Economic effects of the liberalization of the electronic communications market in the European Union", and the other on "Bulgaria in the regional economic cooperation in South-Eastern Europe - before and after the accession to the European union".

The research in the main monograph is about a specific and current problem for the European pillar of social rights. The author formulated the goal - analysis of the social pillar, its dimensions, application, including Bulgarian case. Subject of the study - reflection of the new pillar of social rights on social cohesion in the EU and on the social situation in Bulgaria.

The objectives and tasks of the research are correctly and accurately formulated and accordingly appropriately supported with analyzes and conclusions drawn.

The analysis carried out is based on a specific methodology that meets the formulated goals and sub-goals. The author uses descriptive, comparative analysis and regression analysis, (regression analysis was performed with specialized statistical analysis software Gretl). The empirical results of the regression model are presented clearly and comprehensibly.

The author has examined the evolution of the legislative framework of social policy. It is worth noting the characterization made of different types of social models. The author demonstrates a good knowledge of EU social policy legislation and the challenges of implementing the social model.

The author compares the indicators characterizing the risk of poverty, employment and the index of social justice of the EU countries.

She has examined the digital skills as a factor for business development and employment. The conclusions drawn from the first chapter are about the changes in social policy, arising from the unfavorable trends for population demography, for social security, for employment and labor mobility.

In the second chapter, the indicators and trends for achieving social cohesion according to specific economic indicators are presented and analyzed. Different definitions of social poverty and corresponding indicators are presented. The author could enrich the definitions with own based on the research done.

Based on statistical data, summaries, the dependence between economic growth, poverty and inequality in the EU is deduced. The author's contribution can be considered an empirical study of the relationship between economic growth, the risk of poverty and social exclusion, and inequality in the EU, carried out through an econometric one-factor regression analysis for the period 2010 - 2019.

The third chapter of the monograph is a kind of systematic and descriptive analysis of the economic indicators of Bulgaria and the EU in the social field. An in-depth review of the economic development of Bulgaria was made, as well as an assessment of the anti-poverty policy. Essential conclusions from this chapter are: delayed social development of the country

and an unsatisfactory degree of convergence with the EU, the impact of taxes and benefits on poverty reduction, on income inequality. Also conclusions regarding the expected effects of the implementation of specific measures from the European Social Pillar in Bulgaria, which will not lead to significant changes in national legislation, in the potential to improve the social status of low-wage workers in Bulgaria.

The monograph analytically reveals the interaction between the parameters of the European social model and politics and economic development. The conclusions and recommendations made on the basis of the monographic research are a good basis for solving social problems, for overcoming social inequalities in the EU and for improving social justice.

In conclusion, the monograph represents a serious scientific study in an area of extremely high relevance both for the EU and for Bulgaria. The author demonstrates good knowledge of European legislation on social cohesion and trade policy with non-EU countries.

6. Evaluation of the scientific and applied scientific contributions

A list of contributions expressing the applicant's view of her own work is attached to the documents submitted for review. Contributions refer to the main thesis as well as some of the main publications.

Scientific contributions

Scientific contributions can be formulated as follows:

1. Enrichment of existing knowledge about the specifics of EU social policy (its essence, development, components, achievements and challenges).
2. Justification of the understanding of the "European social model" and the typology of social models in the EU, supported by an analysis of the main social problems in the EU (poverty and income inequality), the factors for their existence and the indicators, also.
3. The main factors for sustainable income inequality across the EU have been identified and analyzed;
4. The degree of social cohesion of Bulgaria in the EU was analyzed according to basic social indicators; basic guidelines and recommendations for catch-up development of Bulgaria have been made;
5. Further development and expansion of the theoretical basis for the set goals, priorities of the European Social Rights Pillar as an instrument for social cohesion in the EU at the national and European level.

The scientific and applied contributions are:

- Systematization of the common trade policy of the EU with third countries (goals, approaches and instruments), the analyzes based on statistical data on the bilateral trade of the EU with the individual countries of the Asian region. In addition, practical tasks related to the common trade policy of the EU are formulated.

- The indices of export specialization of the EU in general and in trade with Asia were calculated. The main effects of the EU's trade agreements with countries in the Asian region are presented.

I separate theoretical and methodological contributions - the empirical study based on a regression model of the interrelationship of poverty - inequality - economic growth, as well as the comparative analysis of the indicators of the member states (with an emphasis on Bulgaria) in the social field and the state of social cohesion in the EU.

7. Critical remarks and recommendations

In the conditions of crises faced by the European economy, it lead changes to the Cohesion , policy, the social model, these changes will be implemented in a dynamically changing economic and global environment. Therefore, the candidate should continue to research the short-term and especially the long-term social policy, as well as to what extent it is a condition for achieving social cohesion in Bulgaria, and not continue to be in a position of catching up in terms of economic growth and income. It is good to strengthen the interdisciplinary focus of research and the development of joint publications, especially long-term economic policy, which needs to guarantee a successful adoption of the national policy of Bulgaria to these changes.

Conclusion

The submitted evaluations of the candidate's scientific, research and teaching activities prove that the candidate meets the Act on the Development of the Academic Staff of the Republic of Bulgaria and the criteria of the UNSS for occupying the academic position of "associate professor", therefore with complete conviction I vote Monica Moraliyska, assistant professor, to be elected to the academic position of "associate professor" in professional direction 3.8 Economics, scientific specialty "World economy and International Economic Relations".

Signature:

Prof. Svetlana Aleksandrova-Zlatanska. Ph.D

Data: 11.11.2022